

ПРОФЕСОРУ МИХАЙЛУ БАРТІШУ – 75 РОКІВ

Україна – багата країна. Багата мальовничою природою, щедрими надрами, енергією творення і духом свободи. Найбільше її багатство – це люди. Люди щирі і шляхетні, освічені і талановиті, творчі та працюючі. Наш ювіляр – Михайло Ярославович Бартіш – належить до цієї когорти “civibus educandis”, які є правдивою окрасою Батьківщини.

Селянський хлопець Михайло Бартіш, народжений у тяжкому воєнному 1941 р. в с. Соколівка Буського району Львівської області, у 1957 р. вступив на механіко-математичний факультет Львівського державного університету імені Івана Франка, який закінчив у 1962 р. за спеціальністю “Математика”.

Під час навчання він активно займався науковою роботою, брав участь у студентських наукових конференціях. Першу наукову статтю опублікував у студентські роки.

Після закінчення університету за розподілом з 1962 до 1965 рр. працював асистентом кафедри обчислювальної математики. У вересні 1964 р. вступив до заочної аспірантури Інституту математики АН УРСР, а з жовтня 1965 р. переведений в очну аспірантуру, яку закінчив у січні 1968 р. У травні 1968 р. в Інституті математики АН УРСР захистив кандидатську дисертацію за спеціальністю “Обчислювальна математика”. Тема дисертації присвячена чисельним методам розв’язування нелінійних крайових задач для звичайних диференціальних рівнянь.

З вересня 1969 р. до серпня 1973 р. Михайло Бартіш працював на посаді доцента кафедри обчислювальної математики (звання доцента присвоїли в лютому 1971 р.). Михайло Ярославович завідує кафедрою теорії оптимальних процесів з 1975 р., у 1971-1974 рр. заступник декана механіко-математичного факультету. Один з ініціаторів створення у 1975 р. факультету прикладної математики та механіки. У 1987-1988 рр. – декан факультету прикладної математики та механіки, у 1988-1996 рр. – декан факультету прикладної математики та інформатики Львівського державного університету імені Івана Франка. У 2003 р. захистив докторську дисертацію за спеціальністю 01.05.02 – математичне моделювання та обчислювальні методи (фізико-математичні науки), а у 2005 р. одержав звання професора кафедри теорії оптимальних процесів.

Основні наукові результати, які одержав проф. Бартіш М.Я., належать до чисельних методів розв’язування нелінійних функціональних рівнянь і задач на

екстремум. У його працях запропоновано побудову і дослідження нових методів із надлінійною збіжністю для розв'язування конкретних класів задач. Під його керівництвом понад 30 років виконувались держбюджетні науково-дослідні та госпдогвірні роботи спільно з науковими, проектно-конструкторськими установами та виробничими підприємствами міст Львова, Києва, Таллінна, Москви та ін.

Під керівництвом проф. Бартіша М.Я захищено 7 кандидатських дисертацій (Щербина Ю.М., Сеньо П.С., Роман Л.Л., Шахно С.М., Нікольський Ю.В., Чипурко А.І., Огородник Н.П.). Він консультант докторської дисертації (Шахно С.М.). Два його учні – Щербина Ю.М. і Нікольський Ю.В. – стали лауреатами Державної премії України в галузі науки і техніки, чотири – професорами. Нині він продовжує керувати науковими роботами аспірантів. Опублікував понад 200 наукових праць. Зокрема, він є автором посібника “Методи оптимізації. Теорія і алгоритми”, співавтором підручника “Дослідження операцій” у п'яти частинах, монографії.

Наукова робота проф. Бартіша М.Я. тісно пов'язана з викладацькою діяльністю. Він досвідчений педагог і мудрий вчитель. Під його керівництвом кафедра готує фахівців з напрямку “Системний аналіз”.

Навчальні курси, які читає проф. Бартіш М.Я., визначаються потребою у підготовці спеціалістів з системного аналізу і науковими інтересами. Це загальні і спеціальні курси: “Методи оптимізації”, “Математична економіка”, “Математичні методи в економіці”, “Дослідження операцій” і ін.

М.Я. Бартіш – авторитетний вчений. Він протягом багатьох років є членом спеціалізованих рад, членом редколегії збірників і журналів. Зокрема, з 2007 р. і до тепер працює членом експертної ради ВАК, пізніше ДАК (департамент атестації кадрів) МОН України з експертизи дисертаційних робіт з інформатики та кібернетики, згодом інформатики, кібернетики та приладобудування; 2008 – 2011 рр. – член експертної ради ДАК з природничих наук і математики; з 2009 р. – академік Академії вищої школи України; з 2015 року – заслужений професор Львівського національного університету імені Івана Франка.

Великий науковий доробок Михайла Ярославовича – це тільки частина його успіху. Ще одне, не менш вагоме досягнення, – разом з дружиною Лесею Олексіївною вони виховали сина, трьох онуків і тепер тішаться маленькою внучкою і правнучкою. Дай їм, Боже, ще правнуків, аби славному роду Бартішів не було переводу.

Традиційно звикли говорити про династії металургів чи лікарів. Михайло Ярославович – засновник династії математиків, точніше, математиків-прикладників. Вже три покоління, бо і син його, і внуки (все це горда династія Бартішів) успішно працюють у цій царині. Якщо династія – це родина, яка через покоління передає своє ремесло, то для родини Бартішів цього визначення замало. Михайло Ярославович – засновник родини, яка передає наступним поколінням харизму, волю і силу духу. Його внук – Володимир Бартіш, за часів свого навчання в університеті, був лідером студентства, а нині – успішний математик-програміст і молодий батько – у лавах Збройних сил України в зоні АТО захищає наш мир і спокій від посягань російського агресора.

Бажаємо вельмишановному Михайлу Ярославовичу доброго здоров'я на багато років, підкорення нових наукових вершин і творчого довголіття.

Редколегія